

POTŘEBA KYSLÍKU U OSÁDEK DOPRAVNÍCH LETADEL LÉTAJÍCÍCH VE VELKÝCH VÝŠKÁCH

(Aerospace medicine vol. 32. No 1, 1961, str. 30—34.)

A. C. BRIJAN, W. G. LEACH, R. A. STUBBS.

Dopravní letecké společnosti zavádějí stále více letouny s proudovým pohonem létající ve velkých výškách (do 12 000 m). Tato letadla jsou opatřena přetlakovými kabinami s cestovní výškou 2 000—3 000 m. Přes to, že vzniknutí netěsnosti kabiny, spojené eventuálně i s vyrovnáním tlaku v kabině s tlakem v okolí, je velmi nepravděpodobné, je nutno stanovit stupeň pohotovosti k nasazení masky pilotem a členy osádky při dekompresi kabiny. Autoři za tím účelem provedli v podtlakové komoře, opatřené simulátorem řízení proudového letadla, pokusné výstupy s dekompresemi u 109 kanadských pilotů civilních i vojenských. Kyslíkové masky byly nasazovány po latentní době 5 vt.; bylo dekomprimováno z 8 000 stop na 40 000 stop (2 438 m—12 192 m) během 15 vteřin; 107 pilotů rovněž v 15 vt. z 8 000 stop na 35 000 stop (2 438 metrů—10 668 m). Piloti po nasazení masky prováděli na simulátoru řízení příslušné pohybové reakce. Z těchto pokusů vyplývá, jsou-li tak realistické, za jaké je autoři pokládají, že osádka

má mít až do výše 10 670 m masky zapojené na přívod kyslíku a zavěšené na prsou v pohotovosti k použití; přestoupí-li letadlo tuto výšku, je třeba, aby osádka nasadila kyslíkové masky. Jeden pilot ze 7, kteří byli dekomprimováni na 12 200 m po nasazení masky a otevření přívodu kyslíku, ztratil na 10 vt. vědomí, načež - po nabytí vědomí - počal plnit opatření v nouzi; teprve po 45 vt. si však uvědomil, že nezavřel ani plyn ani nevypojil zapalování. Za 101 pilotů dekomprimovaných na výšku 10 670 m neměl takovou příhodu žádný. V podobné řadě pokusů ztratili vědomí po dekompresi na 12 200 m 3 muži — při dekompresi na 10 670 m takových příhod nebylo. Autoři se přimlouvají za pravidelné letecko-zdravotnické indoktrinace včetně periodických dekompresí z obvyklých cestovních výšek (u Tu 104 A jsou to 3 000 m) na 10 670 m. Jeden pilot ze 265 dekomprimovaných v jiné pokusné skupině utrpěl přechodnou mozkovou embolií pravděpodobně na základě dekompresní choroby (kesonové nemoci).
Č.